

Burmistrz Miasta Marki

Marki, dnia 24 października 2011 roku.

BM 150/26/2011

**Pan
Michał Jaroch
Radny
Rady Miasta Marki**

Szanowny Panie!

W odpowiedzi na Pańską interpelację z dnia 5 października 2011 roku w sprawie strategii, programów i planów miasta Marki uprzejmie informuje, że niektóre spośród strategii, planów i programów opublikowanych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Marki straciło swoją aktualność. Należą do nich:

- **Plan rozbudowy sieci wodociągowej na terenie Miasta Marki.** Plan realizowany był przez Miasto Marki i jego perspektywa obejmowała rok 2005. Po przejęciu zadania rozbudowy sieci wodociągowej przez Wodociąg Marecki Sp. z o.o. plan rozbudowy sieci wodociągowej określony jest częścią wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Wodociągu Mareckiego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Markach. Plan ten jest corocznie aktualizowany uchwałą Rady Miasta Marki.
- **Wieloletni program inwestycyjny dla Miasta Marki.** Utracił swoją aktualność. Nowa ustawa o finansach publicznych w miejsce wieloletnich programów inwestycyjnych wprowadziła nowy instrument planistyczny, tj. wieloletnią prognozę finansową. Jest ona aktualizowana wraz z każdą zmianą budżetu miasta celem zapewnienia zgodności obydwu uchwał.

Otrzymałem
26.10.2011
e-mailem
25.10.2011
M. Jaroch
BRM.003.25.2011

Pod niektórymi hasłami w zakładce „Strategie rozwoju, programy i plany” Biuletynu Informacji Publicznej mieszczą się ważne uchwały podejmowane przez Radę Miasta Marki, które dotyczyły budowy kanalizacji sanitarnej oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Nie mają one charakteru strategii lub planów.

Odrębną kategorią są **miejsce plany zagospodarowania przestrzennego** Miasta Marki, które stanowią źródło prawa miejscowego. Przed wydaniem wielu decyzji przez różne organy badana jest ich zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Na bieżąco jest oceniana aktualność miejscowych planów oraz ich zgodność z potrzebami w zakresie polityki przestrzennej miasta. Informacje dotyczące konieczności ich zmiany są stale gromadzone. Część z tych informacji została wykorzystana podczas prac nad **projektem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Marki**. Inne zostaną wykorzystane po formalnym przystąpieniu do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które będzie możliwe po uchwaleniu Studium.

Większość planów i strategii zamieszczonych na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Marki zawiera jedynie wytyczne co do celów i kierunków działań podejmowanych przez miasto w poszczególnych dziedzinach. Przykładowo oznacza to, że przed podjęciem uchwały dotyczącej przyznawania lokali mieszkalnych będących w zasobie mieszkaniowym gminy, analizowana jest jej zgodność ze strategią Mieszkaniową Miasta Marki na lata 2008- 2013.

Zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Marki strategie, programy i plany są na bieżąco monitorowane i aktualizowane.

Monitorowanie i ocena efektów realizacji ustaleń **Strategii zrównoważonego rozwoju miasta Marki do 2020 roku** realizowane są poprzez odpowiednio dobrany system mierników. Monitorowanie i kontrola wdrażania ustaleń Strategii obejmuje w szczególności:

- weryfikację zgodności uzyskiwanych efektów z założonymi celami,

- weryfikację zgodności założonych planów finansowych z faktyczną ich realizacją,
- ocenę efektywności wykorzystania środków finansowych pozostających w dyspozycji budżetu Miasta i aktualizację prognoz finansowych,
- wczesne diagnozowanie trudności mogących mieć niekorzystny wpływ na realizowane przedsięwzięcia, zwłaszcza na ich terminowość i ostateczne koszty realizacji,
- korygowanie (modyfikowanie) ustaleń Strategii,
- sporządzanie przez Burmistrza Miasta raportu z realizacji ustaleń Strategii (raz w roku).

Lokalny Program Rewitalizacji jest monitorowany przez Komitet Monitorujący, w skład którego wchodzi: Burmistrz Miasta Marki, b. Naczelnik Wydziału ds. Przygotowania i Wdrażania Programów Unijnych oraz Promocji Miasta, Naczelnik Wydziału Inwestycji i Dyrektor Zakładu Usług Komunalnych.

Monitoring **Strategii Mieszkaniowej Miasta Marki** na lata 2008- 2013 jest realizowany w Zakładzie Usług Komunalnych w Wydziale Zarządu Mieniem Komunalnym. W przyszłości do kontroli wykonania zadań Strategii mieszkaniowej będzie powołany przez Burmistrza Zespół Doradczy. W skład Zespołu wejdą miejscy urzędnicy, przedstawiciele lokatorów mieszkań komunalnych oraz podmioty prywatne wykonujące prace inwestorskie i rewitalizacyjne.

Za wdrożenie systemu monitoringu opracowanego w gminnym **Planie gospodarki odpadami dla miasta Marki** na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem lat 2013 - 2016" odpowiada Burmistrz Miasta Marki. Monitoring ten w oparciu o ustawę o odpadach, przepisy wykonawcze oraz Krajowy plan gospodarki odpadami jest realizowany w Wydziale Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za monitorowanie **Programu ochrony środowiska dla miasta Marki** na lata 2009 - 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 odpowiada koordynator programu, którym jest Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Koordynator Programu ocenia raz na dwa lata stopień wdrożenia dokumentu.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Marki obejmowała okres od roku 2005 do 2010. Straciła swoją aktualność. Przejawem monitorowania jej efektów jest skierowanie do Rady Miasta Marki projektu uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Marki na lata 2011-2015.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Marki w swej konkluzji stwierdzały, że Burmistrz nie ma powodów, aby przystąpić do wykonywania projektu planu przed opracowaniem (aktualizacją) przez poszczególne przedsiębiorstwa energetyczne własnych „Planów rozwoju”. Tym samym założenia te nie przewidywały potrzeby monitorowania jego realizacji.

Ze względu na znaczny upływ czasu od uchwalenia poszczególnych strategii, programów i planów, zgromadzenie pełnych informacji dotyczących kosztów ich przygotowania nie jest dzisiaj możliwe. Należy zwrócić uwagę, że z reguły są to koszty znaczące. Kompleksowe opracowanie **Strategii zrównoważonego rozwoju miasta Marki do 2020 roku** wiązało się z koniecznością wydania w 2006 roku kwoty **18.000 złotych**. W 2008 roku na przeprowadzenie analizy obszaru problemowego w celu weryfikacji granic obszaru rewitalizacji oraz aktualizacja **Programu Rewitalizacji** uwzględniająca aktualne plany w zakresie rewitalizacji obiektów fabrycznych kosztowały **35.990 złotych**. Za przygotowanie **Planu gospodarki odpadami** dla miasta Marki na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem lat 2013 – 2016 zapłaciliśmy w 2008 roku kwotę **12.200 złotych**. Na przygotowanie **Programu ochrony środowiska dla miasta Marki** na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem lat 2013 - 2016 wydaliśmy kwotę **14.640 złotych**.

Pamiętając o kosztach związanych z przygotowaniem projektów planów, strategii i programów, należy zwrócić uwagę, że ustawodawca formułuje prawny obowiązek ich opracowania i uchwalenia niezależnie od potrzeb danej gminy oraz spodziewanych korzyści z ich wdrożenia. Nie ulega wątpliwości, że posiadanie strategii, programów i planów przynosi jednostce samorządu terytorialnego korzyści. Są one jednak trudne do oszacowania. Podstawową korzyścią jest to, że wdrożone plany, programy i strategie określają kierunki działania i strategiczne cele do osiągnięcia. Ich wyznaczenie jest warunkiem koniecznym racjonalnej i skutecznej realizacji szczegółowych przedsięwzięć.

Praktyczna korzyść z posiadania strategii, programów i planów dotyczy możliwości aplikowania o środki zewnętrzne na realizację zamierzeń gminy. Wiele programów unijnych i rządowych udzielenie finansowego wsparcia na uzależnia od ich posiadania.

Dla skutecznej i efektywnej realizacji ustaleń **Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Marki** do 2020 roku niezbędne było stworzenie systemu stałego monitorowania, kontroli i oceny efektów realizacji jej ustaleń. Dlatego przy sporządzaniu corocznego raportu z realizacji ustaleń Strategii brane są pod uwagę mierniki o charakterze ogólnym, tj:

- liczba ludności ogółem, w tym kobiet,
- odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym,
- przyrost naturalny ludności,
- saldo migracji (różnica między liczbą zameldowań i wymeldowań),
- dochody ogółem budżetu Miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca,
- dochody własne budżetu Miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca,
- wydatki inwestycyjne z budżetu Miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca,
- udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach budżetu Miasta, wielkość zadłużenia budżetu Miasta w stosunku do wymogów ustawowych.

Dla zbadania rezultatów zaspokajania potrzeb mieszkańców miasta w zakresie tworzenia jak najlepszego środowiska życia oraz w zakresie organizowania i wspierania działań na rzecz integracji mareckiej społeczności i kreowania tożsamości lokalnej, dobrany został następujący system mierników:

- liczba mieszkań ogółem na 1000 mieszkańców,
- ogólna liczba nowych mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców,
- liczba wyremontowanych domów i mieszkań komunalnych,
- odsetek osób i rodzin objętych pomocą społeczną w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Miasta,
- przeciętna kwota świadczeń z pomocy społecznej na jednego korzystającego,
- liczba dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjalnych ogółem,
- liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców,
- liczba imprez kulturalnych i sportowych w ciągu roku,
- liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną,

liczba nowo wybudowanych mieszkań komunalnych, w tym socjalnych.

Dla badania tworzenia warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki lokalnej monitorowana jest stopa bezrobocia w mieście Marki. Dla oceny postępów przy zapewnieniu sprawnego systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej sprawdzana jest:

- długość nowo wybudowanej sieci wodociągowej,
- odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej,
- odsetek długości dróg gminnych o nawierzchni twardej w stosunku do ogólnej długości dróg gminnych,
- liczba połączeń i średnia częstotliwość kursowania taboru komunikacji autobusowej.

Ocena opisanych wyżej mierników wypada pozytywnie. Pozwalają one bowiem na ukazanie dynamiki zachodzących zmian w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Marki w czasie i stopień zaawansowania realizacji przyjętych celów strategicznych. W najbliższym czasie zajdzie potrzeba uzupełnienia listy mierników o dotyczące postępów w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb w zakresie zorganizowanego odbioru ścieków.

W odniesieniu do **planu gospodarki odpadami dla miasta Marki** na lata 2009 - 2012 przyjęto kilkadziesiąt wskaźników monitorowania określonych w planie celów i zadań. Najważniejsze z nich to:

- odsetek mieszkańców gminy objęty systemem zbierania odpadów komunalnych,
- masa zebranych odpadów komunalnych, w tym selektywnie,
- masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych niebezpiecznych,
- rodzaje i ilości odpadów komunalnych poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania i odzysku.

Dane gromadzone w oparciu o powyższe mierniki stanowią podstawę do sprawozdań składanych corocznie z realizacji Planu gospodarki odpadami. Mierniki te należy ocenić jako właściwe w trakcie wdrożenia przygotowywanej zmiany Planu nie przewiduje się ich zmiany.

Ocena osiągniętych efektów wdrożonego **Programu ochrony środowiska dla miasta Marki** na lata 2009 - 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 opiera się na następujących danych:

- długości sieci wodociągowej,
- długości sieci kanalizacyjnej,
- stosunku długości sieci wodociągowej do długości sieci kanalizacyjnej,
- zużyciu wody,
- zużyciu wody na 1 mieszkańca,
- ilości ścieków oczyszczonych,
- liczbie nowych przydomowych oczyszczalni ścieków,

- długości sieci gazowej,
- liczbie zmodernizowanych kotłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- nakładach inwestycyjnych na ochronę środowiska i gospodarki wodnej.

Także opisane wyżej mierniki oceniane są jako odpowiednie i miarodajne. Nie przewiduje się ich zmiany w ramach aktualizacji Programu.

W innych programach, strategiach i planach nie przewiduje się stosowania mierników pozwalających na zobiektywizowaną ocenę realizacji założonych celów.

Cele określone w dokumentach strategicznych zamieszczonych na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Marki są przeglądane pod względem zasadności i celowości. Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami oraz Program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Miasta Marki były aktualizowane. Przed dokonaniem aktualizacji dokonano analizy także w zakresie celów, które dokumenty te wskazywały. Jak podano już wyżej do Rady Miasta Marki skierowano projekt Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2011-2015. W projekcie tym dokonano także krytycznej analizy celów wskazywanych przez dotychczas obowiązującą strategię. W zakresie dotyczącym pozostałych strategii, bieżąca analiza nie wykazała potrzeby weryfikacji celów.

Proces sprawozdawczy z realizacji strategii, programów i planów jest realizowany zgodnie z zapisami w nich zawartymi. W przypadku **Planu gospodarki odpadami dla miasta Marki** na lata 2009 – 2012, Burmistrz Miasta Marki co 2 lata przekazuje Radzie Miasta Marki sprawozdanie z jego realizacji. W takim samym cyklu opracowywane jest sprawozdanie dla Marszałka Województwa Mazowieckiego. Zasada dwuletniego raportowania występuje także przy **Programie ochrony środowiska dla miasta Marki** na lata 2009 – 2012. Raport taki sporządza dla własnych potrzeb Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Miasta Marki.

Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Marki do 2020 roku przewiduje coroczne sporządzanie raportu z realizacji ustaleń Strategii. Raporty te nie mają charakteru dokumentów oficjalnych. Są to robocze informacje gromadzone przez pracowników Urzędu Miasta Marki dla potrzeb wewnętrznych.

Aktualizacja **Lokalnego Programu Rewitalizacji** z 2008 roku przewidywała powołanie zespołu ds. rewitalizacji, w skład którego mieli wejść pracownicy Urzędu Miasta Marki. Zespół taki miał czuwać nad postępami wdrażania projektów rewitalizacyjnych i sporządzać z nich raz w roku raport. Ze względu na fiasko starań o dofinansowanie realizacji poszczególnych segmentów programu w ramach regionalnego Programu Operacyjnego zrezygnowałem z powołania takiego zespołu. Bieżący nadzór nad procesem rewitalizacji sprawuje Komitet Monitorujący.

Zapisy pozostałych planów i strategii nie przewidują sporządzania okresowych raportów, ani innej sformalizowanej sprawozdawczości. Nie oznacza to jednak braku kontroli nad zagadnieniami poruszonymi w poszczególnych opracowaniach. Działania podejmowane przez organ wykonawczy miasta w bardzo wielu aspektach oceniane są pod względem zgodności z kierunkami wytyczonymi przez dokumenty o charakterze strategicznym.

Na zakończeniu uprzejmie przepraszam za opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi na Pańską interpelację. Jest ono spowodowane dużym zakresem obowiązków, których wykonanie było konieczne w ostatnich dniach, szerokim zakresem problematyki Pańskiej interpelacji oraz koniecznością przygotowania odpowiedzi na złożoną przez Pana w tym samym dniu interpelację.

Złotą myślą nauki
Janusz Węgrzynski

Do wiadomości:

Rada Miasta Marki

